

„Edinost“

Iz tega enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 3 kroni
Naročnina je plačevati naprej. Na naročbo se brez priložene naročnine ne uprava se odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo poštne številke po 6 stotink (3 nč.); i van Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vai dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

V pojasnilo.

Prejeli smo in objavljamo:

Vaš cenjeni list je že ponovno objavil napade na goriške deželne poslance, češ, da se nikdo ne briga za vinogradnike. Stvar pa stoji tako-le:

Vsled abstinence slovenskih poslancev so Italijani že pomladi leta 1897, to je: takoj po izstopu naših poslancev iz deželnega zbora — privolili v podporo 10.000 gl. brezobrestnega posojila na leto. Ker so takrat privolili tudi v druge najvažnejše naše gospodarske zahteve, bil je dr. Tuma od leta 1898. naprej za vstop v deželni zbor, kate-rega pa so prepričali dr. Gregorčič in somišljeniki. Spomladi leta 1900, ob zopetnem vstopu naših, je bil predlog za 10.000 gl. vsakoletne podpore vinogradnikom, prizadetim po trtni uši, enoglasno sprejet. Namestništvu je bila naloga, da izvrši ta sklep. Žalibog, so politične oblasti to stvar zatezale in delale prošnjikom mnogo nepotrebnih težav. Že v deželnem odboru se je dr. Tuma pritožil radi tega; vendar, ker je poročeval dr. Verzeznassi, ni mogel stvari v željeni obliki spraviti pred politično oblast. Zato je letos precej ostro interpeliral vlado in jej očital, da je tako kasna. Letos v deželnem zboru so se dr. Tuma in somišljeniki v javni seji potegnili za to, da bi se letos ne dalo le drugih 10.000 gl.; marveč, da bi se izplačale vse dosedanje prošnje do zneska 87.000 K in bi ostajalo še za prošnje, ki se vložijo tekem t. l.

V debati za proračun je dr. Tuma stavil zaradi tega predlog, da se letošnji prispevek podvoji, t. je do zneska 20.000 gl. ali 40.000 K s prispevkom l. l. bi to dalo 60.000 K in z enako vladno podporo 120.000 K, to je znesek, s katerim bi se pokrile vse potrebine. No, proti temu predlogu so glasovali vsi Italijani in naših 6 poslancev, pristašev dr. Gregorčiča.

Dopisnik iz duhovnih krogov v Vašem listu ve torej sedaj, kako stvar stoji, posebno pa, da je obžalovanje vredno, da se delovanju deželnega zbora nikdar ne sledi s stvarnim opazovanjem, potem pa kritikuje, navadno eikaje na isto stran, kjer je najmanje povoda!

Biskup Strossmayer in zavod sv. Jeronima v Rimu.

V Zagrebu, 6. septembra.

(Dalje.)

Na ta način, se svojimi darovi in svojim vplivom, je biskup zares izboljšal mate-

rijalno življenje kanonikov, ki je bilo poprej žalostno, in je s te strani zagotovil obstanek kapitlja. Biskup je delal na to, da pridejo v kapitelj dostojni ljudje, ki bodo se svojim življenjem in svojim znanjem znali dostojno zastopati naš narod v Rimu ter da bodo istemu koristno služili za njegov kulturni napredek. Po njegovem priporočilu je došel v Rim za kanonika pokojni dr. Ivan Črnič, potem je prišel, po direktnem prizadevanju biskupa, v kapitelj dr. Nikola Voršak. Potem je zopet vsprejel v svojo dijecezo tretjerednika Dragotina Parčiča in si prizadeval, da isti pride v kapitelj sv. Jeronima, da bo tam nadaljeval delo pok. Brčiča na glagoljskem mislu, katero delo je Parčič, z biskupovo pomočjo tudi srečno dovel do zaključka. Ti vsi so bili ugledni ljudje kapitlja, ki so znali in mogli po svojem znamenitem položaju koristiti našemu narodu. No, kapitelj je bil odvisen od »zbora«, ki je upravljal imetje sv. Jeronima, ki pa je bil tako sestavljen, da ni mogel prav umevati naloge kapitlja in zavoda sv. Jeronima. V tem zboru so sicer sodelovali tudi kanoniki, ali večji del »zbora« je bil sestavljen od lajkov. Poleg tega je nastalo vprašanje kolegija, ki se je imel osnovati poleg hospicija in kapitlja, katero vprašanje je stavljalo v nevarnost obstanek kapitlja. Vrh tega, vzlic vsej brigi naših škofov, zavlekli so se v kapitelj elementi, ki niso znali ali niso hoteli umevati položaja svojega, pa so uporno delali na to, da se poleg kapitlja nikakor ne osnuje kolegij. To vse so bili razlogi, da je apostolska vizita, ki je na jesen leta 1889. prevzela v svoje roke upravo imetja sv. Jeronima, našim biskupom v svojem cirkularu od 26. novembra predložila, da se kapitelj odpravi, a mesto hospicija in kapitlja da se ustanovi kolegij, kateremu bodo stali na čelu trojica uglednih hrvatskih svečnikov, ki vzamejo nase nalogo, ki je bila namenjena kapitlju.

V svojem odgovoru na pismo apostolske vizite se je biskup uprl temu predlogu. On je že večkrat — tako pravi — govoril o tem s kardinalom Vanutelljem, ki je bil v tisti čas titular cerkve sv. Jeronima in na čelu sv. vizite. On mu je ustmeno in pismeno priobčil svoje menenje, pa sedaj opetovano želi, da se »zborni kapitelj sv. Jeronima«, osnovan po Sikstu V. z bulo »Sapientia Sanctorum« od 1. avgusta 1589., na večni spomin njega ustanovitelja, na čast in korist naroda, ohrani, ali številno kanonikov naj se zmanjša na trojico! Dohodki hospicija sv. Jeronima naj se porabijo za dotacijo kapitlja, v kolikor ne zadoščajo lastni dohodki kapitlja.... Uprava imetja sv. Jeronima naj se izroči v roke temu novemu kapitlju, v kate-

rem bo jednemu članu posebej poverjena skrb administracije, a od drugih dveh naj bo jeden rektor bodočega kolegija, a drugi duhovnik in predstojnik kolegija. Rektor naj nosi čast arhiprezbiterija, upravitelj imetja čast kustosa, a duhovnik in predstojnik naj bo dekan kapitlja, analogno častem, kakor jih imajo kanoniki v domovini. Dohodki hospicija naj se razdele a) za vzdrževanje cerkve, b) za menzo kapitlja, c) za vzdrževanje kolegija mladih duhovnikov. To so bile namere biskupove, ki so popolnoma odgovarjale okolnostim, v katerih se je nahajal zavod sv. Jeronima. Ni dvoma, da bi ti predlogi skupovi, da so bili takrat vsprejeti in izvedeni, služili na čast in na poštenje našemu narodu, ki bi bil v Rimu častno zastopan, zastopan tak, kakor niso niti večji narodi. V tej osnovi bi se ohranila tradicija kapitlja, a zavod sv. Jeronima bi se iz stare forme, ki ni nikomur več koristila, pretvoril v nov zavod, poln življenja, ki bi nepreglednih koristi prinašal našemu narodu. (Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 12. septembra 1901

Deželnozbornske volitve na Kranjskem so začele danes z volitvami v kmečkih občinah. Ugibati o izidu, bi bilo v tem trenutku pač prazno delo. Še nekoliko ur pa bomo vedeli.

Posvetovanja o volilnem kompromisu na Češkem. Predvčeršnjim so se vršila med zastopniki konservativnega in ustavovernega veleposestva na Češkem pogajanja v svrhu sklepa kompromisa za predstoječe deželnozbornske volitve. Pogajanja je vodil grof Osvald Thun. Posvetovanje se je vršilo več ur, a se sklepi drže strogo tajno, zбоk česar tudi niso izdali nikakega komunikeja.

Nemci med seboj. Nikdar več! Grda odurna beseda to. Nikdar več — tako javlja preplašenemu svetu neko schönerejansko glasilo gori na Češkem — nikdar več se ne poravnajo difference med nemško ljudsko stranko in Schönerejanci! Vez, ki jih je spajala še kolikor toliko, je pretrgana — za vedno. Nikdar več...

Previden politik ne izreka kar tako te trde besede. Pa saj tudi oče Schönerej ne mislijo tako hudo. Oni poznajo svoje papen-hajmovce in zato se delajo grozno hude, dobro vedé, da čim glasneje pokajo z bičem nad glavami drugih nemških strank, čim sočneje so psovke, ki jih jim lučajo v obraz, čim izdatneje so brce, s katerimi regalirajo druge nemške stranke: tem huje drve te stranke za

— Jurijem Schönerejem! Od Badenijevih časov sem opazujemo to gonjo. Nemci te in one nianse so se upirali tu pa tam blaznim zahtevam rečenega moža, ali konec je bil vendar vsikdar ta, da so kapitulirale pred njegovim terorizmom in so izvrševale voljo njegovo. Zato ne smemo tako dobesedno jemati tisto schönerejansko izjavo: nikdar več! Še še, dostikrat in morda kmalu že bodo besneli v najlepši slogi proti nam — Slovanom. Pozneje se bodo seveda zopet drli med seboj, ali v nemški pijanosti se najdejo vsikdar.

Car in carica na Nemškem. Car Nikolaj se je včeraj, mesto ob 9. uri zjutraj, še le ob pol uri popoldne na visokem morju pri Gdanskem srečal s cesarjem Viljelmom. Zakašnjenju je bil baje vzrok ta, da se je na yachti ruskega carja »Standart« nekaj pokvarilo. Nemški cesar je priplul ruski flotilji nasproti na yachti »Hohenzollern«. Občinstvu niso dovolili, niti da bi od daleč, ob obrežju, gledalo sestanek obeh vladarjev. Okolo je bilo vse polno čolnov z redarji, ki so vsacega zavrnilo, ako se je hotel s čolnom ali na parniku podati proti nemškemu in ruskemu ladijevju. Ko ste se yachti »Standard« in »Hohenzollern« srečali, zagromeli so v pozdrav topovi, dvignile se zastave, a moštvo na ladijah je vskliknilo trikratni »hura«!

Adjutant nemškega cesarja, grof Platen, se je podal na to po cara Nikolaja na yachto »Standart«. Car Nikolaj je prišel na yachto »Hohenzollern« se svojim številnim spremstvom, med katerimi je bilo mnogo admiralov in generalov, ruski minister za zunanje posle, grof Lamsdorff, minister ruske hiše baron Fredericksz, knez Galicin in ceremonijer grof Tovinski. Nekoliko pozneje je dospel na yachto tudi veliki knez Aleksij se svojim spremstvom. Car se je potem do dejeunerja sprehajaje pogovarjal z Viljelmom. Dejeunerja so se udeležili razven zgornj navedenih še razni nemški dostojanstveniki, med njimi državni kancelar grof Bülow, dvorni maršal grof Eulenburg in načelnik nemškega generalštaba grof Schieffen.

Po dejeunerju sta se oba vladarja na yachti »Hohenzollern« podala na ogled nemškega ladijevja.

Carico, katera se je izkrcala v Kielu, kjer počaka carja, so sprejeli jako hladno. Ko je na yachti »Polarna zvezda« došla v luko, jo tamkaj zasidrane nemške vojne ladije niso niti pozdravile z običajnimi strelji. Tudi nemška cesarica je niti niti naspoti.

No, mi stavimo, da bo ljudij, ki ne bodo hoteli verjeti, da resnični vzrok zakašnjenju ni bila ravno tista navedena »neprilika«,

PODLISTEK

Blazen.

Spisal Guy de Maupassant; prevel Radi.

Chef višega sodišča je umrl. Bil je vesten uradnik, kateremu se ni moglo ničesar očitati in čegar življenje so stavili za vzgled na vseh sodiščih. Odvetniki, svétniki, sodniki in drugi so se mu klanjali iz spoštovanja, čim so zagledali njegov veliki, blede in suhi obraz z globokimi in živimi očmi.

Vse svoje življenje je preganjal hudodelce in branil nedolžne. Morilec in tatovi so imeli v njem največjega sovražnika, kajti gledal jim je v dno duše njihove, čital njihove skrivne misli ter kmalu poznal slabe namene in skrivnosti njihove.

Umrl je torej v 82. letu. Ob njegovi postelji so stali dostojanstveniki in vsa dežela je obžalovala njegovo smrt. Vojaki so spremljali njegove zemске ostanke do groba. Gospada s črnimi ovratnicami so bili okoli nje-

gove krste, pretakali debele solze in imeli dolge govore, katerih vsebina je bila baje gola resnica.

Sledeče beležke je našel njegov notar v skrivnem predalu, kjer je predsednik shranjeval akte velikih kriminalnih procesov.

Tre-le beležke imajo naslov:

Zakaj?

20. junija 1851. — Baš sedaj grem iz seje: Blondela sem obsodil na smrt. Zakaj je to človeče umorilo svojih pet otrok? Zakaj? Nekaterim je nekako veselje moriti svoje bližnje. Da, da, umor mora biti veselje, morda največje veselje v življenju! Ni-li morda umor enak stvarjenju? Poroditi in umoriti; ti dve besedi vladati zgodovini vse-mirja, vsej svetovni zgodovini, vsemu, kar spada v zgodovino! Zakaj je veselje moriti?

23. junija. — Mislimi, da je tukaj bitje, ki živi, se giblje, teče..... bitje? Kaj je bitje? Živeče je, nekaj, ki ima v sebi

princip gibanja in voljo, ki vodi gibanje? To bitje ni v nobeni zvezi, njegove noge ne tiče v zemlji. To bitje je življensko seme, ki se klati po zemlji, to-le seme se lahko ugonoblja, kakor se hoče, saj se ne ve, kako nastaja. Po smrti ni nič, nič več. Segnijo in bilo je...

26. junija. — Zakaj je umor hudodelstvo? Saj je umor naraven zakon. Vsako bitje mora moriti: mori, da živi, in živi, da mori. Umor sledi torej iz našega temperamenta. Žival mori neprenehoma, vsaki dan in v vsakem trenutku svojega življenja. Človek mori, da se živi; a ker čuti v sebi, da mora moriti, zato si je izmislil lov. Otroci mori žuželke, male ptiče in vsa mala bitja, ki mu prihajajo pod roko. Ali s tem nismo še potolažili nagona, ki tli v nas. Ni dovolj, da morimo živali, moramo moriti tudi ljudi. Nekdaj so tolažili svoj nagon s človeškimi žrtvami. Sedaj pa hočemo živeti v družbi in radi tega je umor hudodelstvo. Morilec sodijo in kaznujejo! A ker si ne

moreš misliti življenja brez umora in preli-vanja krvi, napoveduje država državi vojno, v kateri se moré cele mase druga drugo. Vojna je krvava kopelj, v kateri se opijajajo vojske in državljani, otroci in ženske, čim čitajo zvečer poročila o divjem poboju.

Vsaki pameten človek bi mislil, da so zaničevani oni, ki vodijo vse te krvave poboje. Kaj še! Časté jih, krasijo jih z zlatom in podeljujejo jim medalje. Peresa nosijo na klobukih in častna znamenja na prsih. Delé jim križce, podeljujejo jim zahvale in vsakovrstne naslove: in oni se s tem ponašajo, ženske jih spoštujejo in ljubijo, masa jih časti, le zato, ker prelivajo kri! S svojim moralnim orožjem hodijo po ulici, in držav-ljan v civilni obleki jih zavida; kajti umor je oni veliki zakon, ki je že od narave v človeški duši! Ni lepšega, ni častnejšega — nego umor!

(Pride še.)

ampak bodo trdovratno vztrajali pri menenju, da se je od zadej kuhalo kaj drugega... Vsa-kako pa je jako značilno, kako so nemški mogotei, vidé, da yahte s carjem noče biti ob določeni uri, hiteli istemu nasproti, gotovo v strahu, da ne pride.... Ta nervoznost je klasična ilustracija k znanemu izreku pokojnega Bismarcka, izreku: da Nemci ne bodo letali za nikomur. Treba uvaževati namreč, da je pokojni železni kancelar naperil ta izrek ravnoproti Rusiji, ko so bile namreč razmere med Nemčijo in Rusijo precej napete in so bile tiste znane prislovične »žice med Berlinom in Petrogradom« se precej — potrgane. Sedaj pa isti ljubi Nemci vstrečejo v nervoznem strahu, pride-li car, ali ne pride?! To se pravi, ako sodimo po sedanjem slučaju v Gdanskem, je imel Bismark tudi prav. Ali če je tudi res, da Nemci ne letajo za nikomur, pač pa je nekdo, kateremu, kakor kaže ta slučaj, beže — na-proti! S tem je dobil malo korekture tudi oni drugi bahati izrek, da Nemci se boje le Boga in nikogar drugega! O da, je jeden Bog tudi nad Nemci! In ta pravični Bog, ki je nad nami vsemi, ureja tako, da tudi nemška drevesa ne rastejo svobodno tja gori do nebesnega svoda. Vzlie vsem Bismarckom, vsem Moltkejem in Viljelmom: je vendar tu še jeden Nikolaj in se razteza daleč na okolo probujajoči se in ustajajoči — slovenski svet!

Atentat na predsednika Mac Kinleya. Včeraj so izirli Mac Kinleyu še drugo kroglo, v kar so mu morali rano zopet odpreti. O tem so zapazili, da je krogla povlekla s seboj v truplo tudi košček obleke, kar je provzročilo malo vnetje. Predsednik more že nekoliko zavzviati ter je popil včeraj nekaj soka iz mesa.

»New York Herald« poroča, da je Csolgosz priznal, da je bil atentat na predsednika Mac Kinleya rezultat zarote, v katero je zapletenih več oseb. Ema Goldmann je izjavila, da ona ni kriva, ako jo je Csolgosz krivo razumel; ona da ni nikoli govorila kaj takega, kar bi moglo Csolgosza navesti na tako dejanje. V Chicagu so zaprli tudi nekega Isaaka, kamor je Goldman čisto zahajala; in nekega Moritza, pri katerem se je nahajala Goldmann, ko so jo aretirali. — New-yorska policija sestavlja zapisnik vseh tamošnjih anarhistov. — Govori se, da mislijo vlasti sezvati v Bruselj protianarhistični kongres.

Tržaške vesti.

Slovenski unijatski škof Julij Drohobecki je prisustvoval spuščanju vojaškega broda »Arpada« v morje. Bil je na to slavnost pozvan posebnim povabilom in je zastopal magnatsko ogersko zbornico. Ob tej priliki so se mu poklonili njegovi novi verniki iz Riemanj in Loga. Škof Drohobecki jih je vsprejel jako prijazno in jim obljubil, da pride v Riemanje, da bo mej njimi bival, in se osvedoči na svoje oči o vsem, kar se je zadnje dni godilo mej njimi, ker je sv. Stolica stavila Riemanje in Log pod njegovo višepastirsko oblast!

Določeno je, da škof Julij Drohobecki pride v Riemanje v soboto dne 14. t. m. popoldne z vlakom ob 5. uri in da bo imel v nedeljo, na praznik sv. Imena Marije, dne 15. t. m., ob 10. uri slavnostno škofovsko mašo po obredu sv. Metodija, v staroslovenskem jeziku.

Riemanje so že ves teden v prazniški obleki, povsod se delajo priprave za čim slavnostnejši vsprejem slovenskega škofa — pravega naslednika sv. Metodija.

To bo historičen dan, — po katerem je zdihoval slovenski narod že tisoč let. In prišel je veseli dan! Riemanjei so prvi razbili tisočletne verige nemško-latinskega suženjstva. Za njimi stoji izmučen, a vendar živ, žilav in pomlajen — slovenski narod naš...! **Milostni vladika Drohobecki** se je danes poklonil njeg. ekselenci namestniku Goëssu.

Prevzvišeni vladika tržaški, monsr. Šterk, je zopet težko bolan. Z iskrenim sočutjem in odkrito žalostjo beležimo to. Ali ubraniti se ne moremo tudi čuta ogorčenja, ko se spominjamo, da je teža bolezen našega vladike posledica dogodkov v Kopru, kjer sogospodujejo svečeniki iz društva sv. Nazarija, podpiranega od — »Lege Nazionale« in vseh irredentistiških občinskih županstev... tistih dni, ki so našega vladika položili na postelj bolnika, a — kardinalu do-

našli ovacije, istemu kardinalu, ki je šel te dni, na potu svoje nadaljnje slave, pontificirat v... laški Videm!

Poročevalec »Piccola«, kateremu se pozna po pisavi, da je v bližini škofijskega konzistorija, se jezi, da posle za bolnega škofa opravlja kanonik mons. Flego in zahteva, da bi na to mesto prišel... italijanski prošt Petronio.

Ni še čas za to. Mi nismo še pozabili in tudi ne pozabimo nikdar, da je prošt Petronio neizprosen nasprotnik Slovencev, da je bilo njegovo ime na čelu podpisom na tistem znamenem protestu proti slovenskim propovedim in molitvam v Trstu ter da je prošt Petronio voditelj in inspirator tistim laškim svečnikom, ki se zbirajo okolo »Amice«, »Avvenire« in »Rienezione« in včasih tudi okolo — »Piccola«.

Torej: ni še čas za to. Do zdaj je večina vernikov v tržaško-koperski škofiji še slovanska. Tako imenovanje pa bi utegnulo prehitro pospešiti, da bi se vrnil naš narod domov v — obred in cerkev sv. Metodija!

Čim pa se to zgodi in bo naš narod vsaj po večini že — doma, potem se ne bomo razvneli več radi takih imenovanj in potem: delajte, kar hočete!

Naši »socijalisti« imajo zares smolo. Tu vam n. pr. gospodje slovenski socijalisti nabirajo strogo zaupnim potom podpise za nezaupnico našemu listu, in dva dni prej, nego izide gromovita izjava — brez podpisov — v glasilo socijalnih demokratov, je »Edinost« tako zlobna, da aludira na vsebino izjave in pripoveduje potankosti o njenem postanku. Pomislite, kakšna jeza je morala lomiti gg. sodruge, ko smo jih tako brezobzirno spravili ob ves efekt, torej ob edino, za kar se gre slovenskim »socijalistom«.

Danes smo zopet v srečnem položaju, da izdamo cenjenim čitateljem neko zanimivost, s katero si pomnoži svojo slavo prihodnji »Rdeči prapor«. Urednik tega glasila stiče namreč za osebami, ki se v našem listu bavijo žnjim, sè sodrugi in njihovim glasilom. To je kričeč dokaz, da so udarci obsedeli na pravem mestu. Zdaj je iztaknil, da dotičnih notie ne more pisati nihče drug, nego X. Y. — Mimogredé omenjamo sicer, da je g. urednik na krivi sledi, ker imenovani n. pr. Ferrija niti videl ni od obličja do obličja. Toda to nič ne dene. G. urednik se je v svoji »bratski ljubezni« odločil, da priobči neko zasebno pismo, s katerim upa, da dokaže, kako je njegov sedanji nasprotnik bil ali hotel biti nekdanj socijalist. Hoče ga torej postaviti na — pranger kakor nedoslednega in če mogoče tudi breznačajnega človeka.

No, dotičnik je prišel v naše uredništvo ter je izjavil, da se kakršnih si bodi razkritij v rudečem glasilu prav nič ne plaši ter da se ne sramuje dejstva, da je preje res simpatiziral s socijalisti, — simpatiziral toliko časa, dokler jih ni — spoznal!! Čim pa jih je spoznal nekoliko od bližje, je kar hitel biti nedoslednim, ker ni hotel biti v družbi, ki proklamuje neka načela le v ta namen, da jih — potajuje in profanira.

Toliko za preludij. Kedar bomo imeli vprašavno pismo črno na belem pred seboj, se povrnemo k predmetu. Torej le z revol-verjem na dan, gospod urednik! Prsa dotičnika se mu ne bodo izogibala!

Jednakost — kje si?! Neki hudo-mušnež nam piše: Ni je, pa je ni! Išči jo makari z Dijogenovo laterno, ne najdeš je nikjer. A najlepša je ta, da je — kakor vse kaže — ni niti med onimi, ki jo postavljajo kakor kardinalno točko na svoj program in ki jo vlačijo po vsej javnosti, kakor n. pr. kakov cirkus pred slovensim otvorjenjem predstav vlačijo po ulicah — ljudem na ogled in v — vabilo — glavne atrakcijske točke... Prav zares: v meni se vzbuja mučna misel, da niti med našimi — horribile dictu — socijalisti ni enakosti. Ta mučna misel se mi je porodila v glavi, ko sem v gledališču »Politeama Rossetti« poslušal pravega socijalista in — kar je še važneje — socijologa Ferrija.

Komu se bo morda zdelo le malenkost, kar sem opazil jaz. Meni pa se zdi ravno to jako značilno. Da ne bom dolgo mučil vaših cenjenih čitateljev, naj povem hitro, kar me je zbudilo v oči. To-le namreč: na odru, poleg predavatelja Ferrija, sem videl le temno-resna obraza obeh velikih laških »socijalistov« Učekarja in Olive. Poleg teh dveh reševalcev socijalnega problema je

sedel jedino še gospod — vladni komisar, v avstrijski uniformi seveda... in to vzlie italijanski provenijencijski gospoda predavatelja in ne mené se za veliko »večo ljubezen« mednarodnega socijalista Učekarja za — italijanske delavce!

Tedaj, vidite, se nisem mogel ubraniti misli, da je v Trstu tudi slovenskih socijalistov in — to pa ravno pada težko na moje tehtnico — slovenskih voditeljev socijalistov, gromovnikov in — govornikov — pa še kakšnih!! Kje so bili?! Kako da niso bili gori na odru?! Mari se le-ti — vzlie vsej ogromni fabrikaciji »eunaj« in vzlie vsem neštetim »hudičem«, ki jim dišijo Demostenovo zgovornost — vendar niso še dokopali do visokega dostojanstva Učekarjevega v hierarhiji »bošketirije«, kakor jih imenuje »Av.«?! Morda, ali čudno, zelo čudno... skoro bi rekel — nesocijalistiško! Stvar je resna zelo resna; vsaj meni se zdi tako. Vidite, jaz nisem tam na odru pogrešal le cenjenih oseb Kristana in Kopača, ampak pogrešal sem tudi — načelo enakosti med laškimi in slovenskimi socijalisti, pogrešal sem torej — socijalistiški program! Kaj takega na konferencijski — socijalistovski! To je grozno, ta misel, da je tudi med njimi, katerim je načelo enakosti sveto, superijornih in inferijornih voditeljev! In da med njimi, ki so, seveda, mednarodni dela-mejo med superijornimi in inferijornimi, slučajna okolnost, da-li je voditelj slovenske ali italijanske — narodnosti! Torej vendar tisti omraženi nacionalni princip...! Ne zamerite, dragi čitatelji, ako so me mučile take misli, ko sem na odru opazal sodrugov Kristana in Kopača — nenavzočnost...! Misel je sicer grešna, gotovo grešna; ali tudi jaz sem grešen človek in zato me rade obhajajo grešne misli... in med istimi tudi ta, da je marsikako »načelo« med našimi socijalisti prav močno ponesrečen — fabrikat.

Narodne pesmi na Tržaškem. Nihče ne more zanikati velikega vspeha, ki so ga dosegle narodne pesmi, nagrajene in razglasene minolega pusta po pevskih društvih »Vesilica« in »Slava«. Te priproste pesmi so se tako udomačile med našim ljudstvom, da so skoraj popolnoma izpodrinile laške nemoralne popevke in so se prikupile celó laškemu prebivalstvu, kar ga je naseljenega med našim narodom v spodnji okolici. Te narodne pesmi so, kjer so se udomačile, kar spremenile lice naši okolici. Ko si prej prihajal v našo okolico in slišal grde laške pesmi, dozdevalo se ti je, kakor da si v kakem raztrganem laškem predmestju, sedaj pa ti naša narodna pesem priča, da si med zdravim in krepkim slovenskim narodom. »Slava« in »Vesilica« — vspodbujeni po prvem vspehu — ste sklenili, da bosti nadaljevali to tako lepo zapričeto delo in da razpišeti v kratkem razpis nagrad za najboljše narodne pesmi, katere se razglasijo v prihodnjem pustu. Ne moremo si kaj, da ne bi priporočali, naj bi se tudi druga pevska društva v Trstu in okolici pridružila v tem »Vesilici« in »Slavi«.

O zadnjih dogodkih na Proseku. Iz Trsta nam pišejo: Te dni sem bil napravil mal izlet v prijazni Prosek, kjer sem se v družbi nekaterih tamošnjih občinarjev-poštenjakov prav izborno zabaval. Pogovarjali smo se tudi o zadnjih neljubih dogodkih, o čemer so mi pripovedovali, da so ukrenili vse potrebno, da izvestni življi ne bodo mogli nadlegovati tja dohajajočih gostov! Ko sem se po noči vračal zopet v Trst, videl sem v resnici, da je bilo vse mirno in, da me ni nihče nadlegoval. Prepričan sem popolnoma in z mano so lahko prepričani vsi drugi, da bodo znali vrli Prosečani držati na uzdi tistih par prodanih duš, ki bi rade — najete v to od onih ki sovražijo naše ljudstvo — spravile Prosek ob dobro ime. Tako je prav. Kar vas je poštenih, stianite vrste, da dušite izvržke v svoji vasi...!

Sline se jim cede! Komu pa? No, našim ljubim tržaškim irredentarjem. Lepo upanje so gojili, da bodo o priliki slavnosti spuščanja v morje vojne ladje »Arpád« videli med dekoracijami tudi belo-rudeče-zelene barve. To upanje pa so posebao zidali na dejstvu, da se je nova vojna ladja krstila z imenom ustanovitelja prve madjarske dinastije, Arpáda. Ker ima pa madjarska trobojnica slučajno ravno iste barve, kakor laška, t. j. belo, rudečo in zeleno, upali so naši Lahončki, da bodo imeli to veliko srečo, da bodo zbok tega naključja mogli gledati

med dekoracijami ladjedelnice S. Marco tudi svojo trobojnico. Revežem se te krasne sanje niso izpolnile in mi jim izrekamo svoje najglobokejše sožalje.

Pričetek šolskega leta. Na slovenski dekliški štirirazrednici družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu, ulica Giuliani št. 28 se bo vpisovalo dne 13., 14., in 16. sept. in sicer od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Na novo vstopajoče učenke naj prinese razun šolskega spričevala tudi krstni list. V torek, dne 17. septembra, se prične šolsko leto 1901/2 s slovesno službo božjo in klicanjem sv. Duha in sicer ob 8. uri v župni cerkvi sv. Jakoba.

Vodstvo dekliške šole.

Požar v tovarni olja pod Škednjem.

Niti sinočni deroči dež ni mogel pogasiti ognja, ki se še vedno dviga iz ruševine te velike tovarne. Tovarna olja se je ustanovila pred 10 leti ter nekoliko pozneje prešla v last delniški družbi, čije glavni delničar je tržaška trgovska trdka Miller & Co.

Drobne vesti. Tatvina. Marija Škilan, stanujoča v Rocolu št. 110., je včeraj ovadila, na inspektoratu S. Jakoba, da so jej neznaní lopovi vdrli v sobo, in jej ukradli listnico z 80 kronami in dve srebrni uri, vredni 28 kron.

Pretep. 22-letni Josip Kerpan, biva-joči v ulici del Rivo št. 18., je dobil v pretepu rano. Na zdravniški postaji so mu poddelili potrebno zdravniško pomoč.

Dražbe promičnin. V petek, dne 13. septem. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promičnin: v Sv. Križu št. 38, hišna oprava; na Greti št. 345, hišna oprava; na novem trgu št. 2, železna blagajna; v ulici del Toro št. 2, hišna oprava; v ulici Capitelli št. 10, hišna oprava; v ulici Madonina št. 16, chiffonier; v ulici Alessandro Volta št. 7, hišna oprava in glasovir; v ulici Valdirivo št. 1, železna blagajna; v ulici S. Sebastiano, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 18°4, ob 2. uri popoldne 22°5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.2. — Danes plima ob 9.13 predp. in ob 8.51 pop.; oseka ob 2.55 predpoludne in ob 3.7 popoldne.

Čitalnica pri sv. Jakobu. Podpisani vabim vseh, ki se zanimajo za našo toli željno pričakovano Čitalnico, na ustanovni shod, ki se ima vršiti v prostorih »Delavskega konsumnega društva pri sv. Jakobu«, ulica Concordia št. 1. A. v nedeljo ob 4. uri popoldne. Glavni točki vspeveda sti vpisovanje udov in volitev odbora.

Iz pravil podajam, da lahko pristopajo kakor udje posamične osebe s vstopnino 50 stotink in mesečnino 30 stotink; ali pa oče z družino z vstopnino 1 krone in mečnino 50 stotink.

Čitalnica ima svoje prostore v »Slovenskem domu« na trgu sv. Jakoba št. 3. v pritličju. Vse drugo pojasniti na shodu. F. Rákusa.

Veselica zavoda sv. Nikolaja prenese se radi nekih ovir na prvo nedeljo oktobra. Več pravočasno.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je nabrala gđ. Matilde Skuk na izletu »Sokola« v Devin 4 K, katere so darovali; dr. Abram (2 K), ga Dekleva in dr. Dolenc po 1 K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Protesti Dalmatincev o zavedi zavoda sv. Jeronima. Iz Vodice nam poročajo: Hrvatska čitalnica v Vodicah, v Dalmaciji, je odposlala ministru za vnanje posle sledečo brzojavko:

Minister vnanjih posala grof Goluchowski Ballplatz — Beč.

Možda najzadnji v Dalmaciji obračamo se Vašoj prevzvišenosti iskrenom prošnjom, da uskorite povratak Svetojeronimskog zavoda iz nepoštenih ruka talijanskih plačnika mirnom posjedu hrvatskoga naroda. Vaše preuzvišenosti svako možebitno otezanje energičnog postupka nebi bilo nego na ustrb ugleda Monarhije i prevetežke vjernosti Hrvata uvijek do sada žrtvovanih i u Europi za to izruganih.

Za Hrvatsku čitaonicu

Dr. Drinković, predsjednik.

× Slabo ga cenijo! V našem listu smo bili že omenili govorico, da italijanska stranka nameruje glasovitega župana pomjan-

skega, Bartolicha, kandidirati za kmečke občine okraja koperskega. »Naša Sloga« potrja to vest in pripoveduje nekaj pikantnosti.

Bartolich bi seveda rad šel v deželni zbor, ali — ko bi zadoščala le njegova želja. Šmene pa je ta, da so na volitvah tudi — volilec vmes. Volilec — ali vsaj večina njih — pa se gotovo ne strinjajo v svojih željah z gospodom Bartolichem. Tako se mu dozdeva tudi njemu samemu, da iz te moke ne bo kruha. Ko je bil Bartolich te dni v Kopru in ga je vredni mu bratce Bennati natezal, naj kandidira, je menil Bartolich žalostno: »E, ko bi ne bilo občin Dolina, Dekani, Marzige, Buzet itd.«

Pa je res šmene, da se v vsako volitev vtikajo tudi — volilec! Kako lepo bi bilo, ko bi poslance prijatelj Bennati kar — imenoval!! Ne, tudi potem ne bi bilo nič za siroto Bartolicha, kajti Bennati mu je takole zabrusil: »Potem pa ne bi trebali vas, saj bi našli na stotine — boljših kandidatov!« Malce hud poper je moral biti to pod nos siroti Bartolichu! Ali se mož res nikdar ne zavé, kako tužno ulogo igra kakor slepo orodje v rokah zatiralec njegovega lastnega naroda?!

× Post festum. Stavka v Nabrežini je sicer končana, vendar pa priobčujemo ta-le dopis, došel nam od slovenskega rojaka, živčnega v Nišu na Srbskem.

Morda ne bo neumestno v opomin za bodoče čase. Dopisnik, seveda, ko je pisal, ni vedel, da je štrajk končan. Dopis slove:

Sledil sem v Vašem c. listu in v »Soči« fazam žalostnega štrajka v Nabrežini, kate-rega izid bo gotovo nepovoljen in škodljiv, kolikor delodajalec, toliko tudi delavecem, ako pomislimo na žalostne razmere, katere vladajo v našem ljudstvu.

Že to dejstvo, da se je zelo zmanjšal promet v Nabrežini in sv. Križu, ter da so se morala vstaviti velika podjetja, kakor na pr. Sealmanini in druge tvrdke, je drastičen dokaz, da je težko vzdržati gospodarjem dela, in izhajati ob toliko konkurenci! Nič manje pa ni žalostno to za ljudstvo. Spominjam le na tužno stanje v lanskim zimi radi tega, in na to, da so morali mnogi kamenolomski delavci zapustiti svoje orodje, deloma iskati dela v mestu, deloma pa so se poprijeli zopet poljedelstva, ali pa se uvrstili v četo železniških uslužbencev, kjer gotovo niso sja-jne plače in je večji trud in nevarnost, nego v kamenolomih. Ali ni že to dejstvo žalostno, da v zimi več družin nima niti novega, da bi se vkupili najpotrebnejše? Ali ne pomislijo na to vsi oni gospodje delodajalci, da se s tem vpropašča pomeni toli sja-jne obrti za bodočnost?!

Ali ne mislijo vodje — oni izborni vodje — da se lahko s tem vniči popolnoma obrt in da bodo vsled tega trpeli tudi delavci?!

Žalostno je, ako se pozna tužne, grozno tužne razmere, našega ljudstva. Poljedelstvo obeta navadno mnogo, ali navadno malo doprinaša, ker pozneje pritisnejo suša in druge nadloge. Vinarstvo bi bilo izdatno — a služaji, slični tolikim letošnjim nezgodam, dokazujejo, da tudi to ni gotovo! In večkrat je bedni kmet, ki ni mogel plačati davka od letine na vinu, ravno iz kamenolomov prisluzil denarja, da je zadoščal tej dolžnosti!

— Sedaj pa — o jerum!

A kar je najžalostnejše, ne propada s tem le kamnoseška obrt, ampak tudi trgovina in druge obrti! Oglejte si samo trgovino in obrtništvo v Nabrežini! Vsaki mora strmeti, da vas, kakor Nabrežina, ima toliko prodajalnic, toliko krčem! In večinoma so ti vdbivali vire za obstanek ravno iz kamnolomov — sedaj pa?!

A ne-le Nabrežina trpi na tem, gotovo škodi to vsej okolici. Iz daljnjih občin so prihajali delavci na delo in ves teden sprovajali v vasi. Kolikor niso pustili tam, pa je bilo v korist tudi dotičnim občinam, ker se je vendar videlo kaj okroglega. Ako pa vsah-nejo ti viri, bo treba ali prodajati — ako ga bo kaj — poljski pridelek, ali pa zadolževati se — ako bo kje in na kaj. S tem pa se vpropastijo cele družine.

Ali je morda upanje, da se utegnejo po-četi druga podjetja, zasipanje luke v Trstu? Kako dolgo bodo dela na vodovodu? Ta dela pojenjajo; v kratkem vsahnejo ti viri in potem si bo treba iskati sreče v tujini, iti s trebuhom za kruhom!

Tedaj bi pač bilo v korist vse okolice Nabrežinske, da ne omenjam lastno korist Nabrežine, v korist delodajalcev samih, da se napravi, ako je še možno, kak modus agendi! In čas je za to že skrajšen, ker se bliža zima!

Apelirati moramo na domoljubna srca delodajalcev, apelirati na zmisel delavcev samih za lastno korist, da ne bomo pozneje jokali na razvalinah nekdanjega blagostanja in poslušali le — pripovedke o nekdanjem bogatstvu, kakor neko bajko iz davne prošlosti. Caveant consules — ne quid....!

K. × Na c. k. izobraževališču za učitelje v Gorici se 26. t. m. začne tečaj za izobrazbo meščanskih učiteljev. — Podučevalo se bo ob četrtkih in nedeljah skozi dve leti. Oni, ki žele udeleževati se tega poduka, naj se oglasi na zavodnem ravnateljstvu v času od 19. do 23. t. m. — Pouk se bo raztezal na matematiko, fiziko, naravoslovje in risanje z nemškimi učnim jezikom.

× V nedeljo 15. septembra t. l. priredi oddelek vojaškega veteranskega društva v Sovodnjah v proslavo rojstnega dne N. V. veselico s tombolo in plesom. Vabljeni so posebno p. n. veterani na obilno udeležbo.

× Kuga na Reki. Z Reke javljajo, da je ministerski delegat dr. Preysz proglasil, da oni Gjusti ni umrl za kugo. Ta vest je seveda jako pomirljiva za tamošnje prebivalstvo.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

× Zopet napredek goriških Slovencev. »Soča« poroča, da je dospel predvčeršnjim v Gorico vodja učnih zavodov »Glasbene Matice«, gosp. Hubad, ki je vodil vse priprave za otvoritev glasbene šole goriškega »Pevskega in glasbenega društva«.

Mi častitamo najsrčneje goriškim rojakom na tem lepem kulturnem napredku in želimo, da bi tudi v Trstu prej ali slej prišli do take glasbene šole, ki bi našo glasbo povzdignila na bolj umetnostno stališče.

Razne vesti.

Nesebičen kuhar. Jeden od mnogih angleških gospodskih klubov je iskal nedavno temu predstojnika svoji kuhinji. Med istimi, ki so se oglasili, bil je tudi eden, ki bi hotel služiti brezplačno. Ta neverjetna požrtvovalnost je vzbudila sum ter so začeli izpraševati kdo da je dotičnik in doznali, da je ta, nesebični kuhar, — romanopisec, ki bi hotel prodrati v tajnosti gospodskega kluba in jih potem izdati v posebni knjigi. Po temeljitim posvetovanju so pa sklenili, da vzamejo raje — kuharico, nego da bi jih kdo še v javnost spravljali.

Samomor. V torek popoldne se je ustrelil v Budimpešti ministerjalni tajnik dr. Ljudevit Kazman. Samomoru povod so bile slabe finančne razmere. Samomorilec je poslal pred smrtjo pismi svojemu očetu in dobremu prijatelju svojemu, odvetniku dru. Štefanu Gjuriću.

Carica Evgenija. Iz Pariza javljajo, da se potrja vest, da je cesarica udova po pok. cesarju Napoleonu III., nevarno obolela.

Nesreča na morju. Parobrod »Leon«, ki je plovil izmed Bresta in Dunkerque, se je v ponedeljek potopil. Dva mornarja sta našla smrt v vodovju.

Loterijske številke, izrečane dne 11. septembra:

Praga	20	72	40	53	35
Lvov	2	79	77	27	54

Zahvala. Presvetli gospod dr. Mihael Napotnik, knez in škof lavantinski, doktor bogoslovja itd. pokazal je iznova svojo naklonjenost napram našemu društvu s tem, da je podaril istemu svoto 50 K. za ta velikodušni dar se milostljivemu gospodu do-brotniku našega društva najponižneje zahva-ljujemo.

Vlč. gospod Tomaž Rožanec, kanonik in dekan pri sv. Magdalen (Maribor), je pristopil k društvu kakor podporen člen ter poslal v ta namen svoto 4 krone; vlč. gospod Jožef Omerš, župnik v Sežani, pa je daroval 3 krone v društvene namene. Obema vlč. gg. darovalcema se za njihovo podporo natopleje zahvaljujemo. Bog povrni!

Podporno društvo organistov s sedežem v Celju dne 9. septembra 1901.

ODBOR.

Književnost in umetnost.

60. rojstni dan skladatelja dr. Ant. Dvořaka. Slavni češki skladatelj Dvořak — ki se danes smatra prvkom med živečimi skladatelji vsega sveta, je slavil te dni svoj 60. rojstni dan. Ta dan so v skladateljevem rojstnem mestu Milevskem na Češkem proslavili na izreden način. Njegova rojstna hiša je bila ozaljšana vsa z zastavami in evetjem. Iz Prage in drugih čeških mest je došlo nešte-vilno Dvořakovih častilcev in prijateljev, med njimi tudi državni poslanec dr. Pippich, ki je imel na krasno ovenčanem odru slavnostni govor, v katerem je govoril o velikem po-menu Dvořakovega umetniškega delovanja. V Milevskem je bilo zbranih neštevilno deputacij raznih društev in drugih korporacij in je došlo ogromno število brzojavnih pozdravov, med njimi brzojavke ministra Rezeka, mi-nisterskega predsednika dr. Körberja, nedosež-nega violonista Kubelika, kneza Lobkovic, grofa Kovneca, dr. Herolda in drugih odlič-njakov. Uredništvo »Dalibora« je odposlalo Dvořaku o tej priliki krasno, v umetno iz-rezanem srebru in zlatu vezano, njegovemu jubileju posvečeno številko lista »Dalibor«.

Janko Krsnik v nemškem prevodu. Praška »Politik« je pričela v nemškem pre-vodu priobčevati krasen roman našega nepo-zabnega Krsnika: »Cyklamen«. »Politik« se jako laskavo izraža o našem, žal, veliko pre-rano umrlem pisatelju in hvali v prvi vrsti njegov lahek stil in eleganten humor.

Brzojavna poročila.

Cesarjev odhod na vojaške vaje. DUNAJ 12. (B.) Njeg. Vel. cesar od-potoval je danes zjutraj z nadvojvodo Franom Ferdinandom na vojaške vaje v Dolnji Mi-holjac.

DOLNJI MIHOLJAC 12. (B.) Pri-prave za vsprejem njeg. vel. se nadaljujejo neprestano. Od Noskove pa do semkaj, to-rej 22 km so telegrafai drogi in vsaka po-staja ozaljšani zastavami. Na postaji Noskove

so priredili krasen šotor, v katerem monarh vsprejme deputacijo komiteta. Vse ceste, po katerih bo hodil cesar so praznično odičene. Prirejenih je več tribin. Slavolok, prirejen pred glavnim stanom je odičen z venci, za-stavami in grbi hrvatskih komitativ. Mini-sterski predsednik Szell prispe pred cesarjem iz Ratota semkaj in bo spremljal monarha iz Noskove v Dolnji Mihovljac, se udeleži vspre-jema rumunskega prestolonaslednika in od-potuje zvečer zopet v Budimpešto. Nadalje sta dospela semkaj nadvojvodi Leopold Sal-vator in Josip.

Kongregacija na Francozkem.

PARIZ 12. (B.) Glasom privatnih po-ročil je ministerski predsednik škofu iz Gre-noble, ki je bil prišel k njemu radi kartezi-jancev, odgovoril, da isti spadajo med neavtorizirane kongregacije ter da morajo zaprositi za pooblaščenje kakor zahteva zakon. Vlada da je pokazala opetovano v kako do-brohotnem smislu proučuje take prošnje tistih kongregacij, katerim je namen človekoljubje. Vlada se bo o došlih jej prošnjah dajala voditi izključno le od takih ozirov.

Atentat naprednika Zjedinjenih držav.

BUFFALO 12. (B.) Sinoči ob 10. uri izdano poročilo pravi: Stanje predsednika Mac Kinleya je trajno ugodno; preiskava krvi potrja kliniški sklep, da ni govora o zastrupljenju krvi. Predsednik more že več hrane uživati in sicer z apetitom. Žila 120, temperatura 100.4.

Sestanek med carjem in cesarjem Viljemom.

HELA 12. (B.) Car Nikolaj je podelil nemškemu cesarju ruski dragonski polk »Narva« št. 39. Ta polk je med najslavne-jimi v ruski vojski; njegov prejšnji šef je bil veleadmiral veliki knez Konstantin Nikola-jevič. Cesar Viljem je podelil ruskemu carju uniformo drugega gardskega dragonskega polka »Cesarica Aleksandra ruska«.

HELA 12. (B.) Ko je car zapustil »Ho-henzollern« ter se povrnil na yahto »Stan-dart« se je podal cesar Viljem na rusko yahto, da vrne obisk. Zvečer ob 8. uri je bil obed na yachti »Standart«. Car Nikolaj je osebno izročil državnemu kancelarju grofu Bülowu red sv. Andreja. Ruski minister za vnanje stvari grof Lamsdorf je dobil red za zasluge nemške krone. Ob 11. uri sta se mo-narha prisrčno poslovila in cesar Viljem se je povrnil na Hohenzollern.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in
tupecarij. Izvenredno ugodne
cene.

VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
— Moje pohištvo donese srečo. —

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA:
Via Tesa,
vogal
Via Limitanea

ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(solsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapecarij, zrcal in slik. Iz-vršaje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

JAKOB BAMBIČ

trgovca z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. — Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko. Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

Josip Bizjak

urarski mojster v Trstu
ulica Stadion 25. nazna-
nja slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno
delavnico za popraviljanje ur vseh vrst, bodisi žepnih
najfinejših kakor tudi velikih stenskih; obljublja, da
si bo prizadeval zadovoljiti vsakogar, koji bi mu bla-
govolili dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za
mnogobrojno podporo se udano priporoča.

Konrad Jacopich

trgovca z jedilnim blagom v Trstu,
Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, navadnega in najfinejšega olja, najfinejše te-
stene, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako
nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na de-
želo na debelo in drobno. Ceniki franko.

„Durator.“

Podplati so zastoj, ako vsakdo
rabi „Durator“ ter žnjim 3—4
tedne maže svoje podplate, kateri trajajo 5 krat več
in jih voda ne obrabi. Cena jedni škatljici z navo-
dilom vred 1 in 2 kroni. „Durator“ se prodaja v mi-
rodilnicah, specijalnih prodajalnicah, trgovinah z
rusnjem in obuvalom. Kjer se ga ne vidi, naroči naj
se ga z 1 K 20 stot. franko naravnost pri glavnem
zastopniku za Primorsko, Istro in Dalmacijo: J. Mi-
chalup v Trstu, ulica Rossetti št. 12.

Nova čevljarnica

„Alla Corsia Giulia“
Fran Benčič v Trstu
ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obuvala vsake vrste
lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago
kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu-
in inozemskih tovarov. Izvršuje točno vsako naročbo
po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se do-
gotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože
v vseh barvah.

Delavnica

za popraviljanje vsakovrstnih stro-
jev, motorjev na plin in brizgalnic
vseh vrst. Kovaška delavnica. Alojzij Schromek & C.
v Trstu, ulica Belvedere št. 9.

Osmošolec

išče družino, pri kateri bi sta-
noval in podučeval. Naslov pr
upravištvo „Edinosti“.

Novo pekarno

in sladničarno sem odprl
v ulici Molin a vento,
na oglu ulice dei Gradi. Vsaki dan trikrat friken
kruh od 12 novč. za kilo naprej. Sladkarije, sladčice
in razno drugo pecivo. Se sprejema domači kruh v
peko. Priporočam se za obilen obisk: Ant. Pahor.

Ces. kr. priv. civilni, vojaški in uradniški
krojač M. Poveraj, trgovec v Gorici, na
Travniku šte. 22 I. nadstropje priporoča
častiti gospodi svojo izbornu zalogo su-
kneneh blaga, gotovih oblek, perila vsake
vrste in vse potrebščine k oblekanju za vsaki stan.
Vstreza vsakemu naročilu in po modi.

Pekarne in sladničarne.

H. Stibiel

Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
ima veliko pekarno in sladničarno.
Vedna zaloga vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov,
raznovrstnih sladčic v kosih in v škatljicah, finih
biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za
poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike.
Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navaden
kruh se razpošilja po pogodbi in naročilu franko
na dom in trgovcem v razprodajo. Domač mali-
novce po niski ceni.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih
in vseh ženskih boleznih, kakor: ne-
rednosti v perijodi, krvavenje, beli tok,
neredna lega maternice itd., kakor sploh
v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od
9-11 in od 2-4.

Ugodna prilika.

V ulici Nuova, nasproti lekarni
Zanetti se nahaja velik izbor

NAOČNIKOV

v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in
srebru iz najslavnejših tovarov s in-
perskopičnimi lečami od 25 novč. više.

Naočniki so zdravniško predpisani

Moderne lornjete vdane v žel-
vino kost, dalnogleđi za kopno, za po-
morju in gledališče.

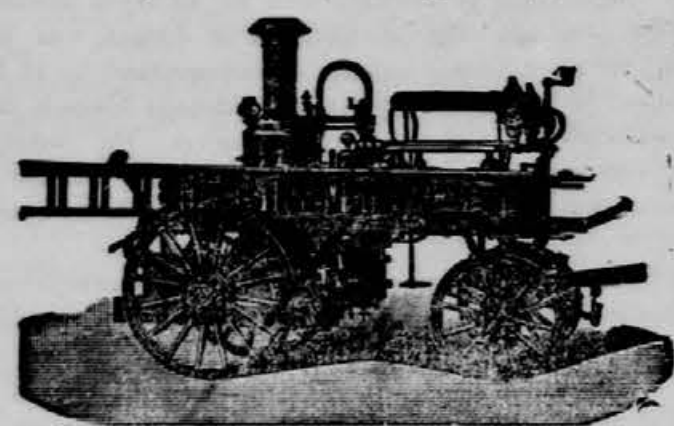
Termometri za mrzlico, baro-
metri in povekševalne leče pougod-
nih cenah.

Sprejemajo se poprave.

Ces. kr. priv. tvornica strojev, brizgalnic, čelad, cevij, pasov
in prva moravska mehanična tkalnica tvrdke

Czech pri Prostevu **R. A. SMEKAL-A** Smichov-Praga
(Moravsko.)

podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

Spoštovanjem

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

priporoča slavnim gasilnim dru-
štvom in zasebnikom brizgalnice
vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in priredbo, da na obe
strani vodo sesajo in mečejo.

Parne brizgalnice, s katerimi za-
moreta že samo dva človeka de-
lati; izučba lahka in brez maši-
nista. Dalje motorne vozove, apa-
rate za acetilenski plin, brizgalnice
proti peronospori „Vermorel“ po
16 kron. „Avstrija“ po 20 kron
franko na vsako pošto

Kmetijsko orodje. Izdelki so-
lidni, lepi in po ceni. Uzorci in
ceniki brezplačno.

— Ugodni plačilni pogoji —

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

o že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
moli učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih
nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh kroglice, ki so tudi pod
imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane,
stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1
gld. 5 kr., pri prejšnji pošiljavi zneska stane s poštnine prosto pošiljati: 1 zavitek
1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov
9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse šte. 5.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi
stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s
poštnine prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz

ozkega trpotca razslizujoč, 1
steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.
pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za šelooec in živce, 1
liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje živ-
ljenska

J. Pserhofer-jev balzam

zoper rane, 1 steklenica
50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljša sredstvo
za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliži za rane

pok. prof. Stendel-a, 1 lonček 50 kr., s
poštnine prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih ogle-
šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbijo vsi predmeti, katerih morda
ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljate po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s pošto nakaznico), potem
je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju.

Karol Kavšek-a nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino na debelo in na
drobno in zaloga poljedeljskih strojev

Ljubljana

Dunajska cesta št. 16.

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih poljedeljskih strojev, v prvi
vrsti mline in preše za sadje in grozdje najboljšega izdelka; potem
gepeljne, slamoreznice, mlatilnice, trijerje, čistilnice, plugi (Sistem Sack) in
sploh vse stroje za poljedelstvo po najnižjih tovarniških cenah in pod
jamstvom za vsak kos.

Nad 200 različnih strojev v zalogi. Točna postrežba.

Ilustrovani slovenski ceniki brezplačno.

Prvo primorsko podjetje za
razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje
pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na
najboljši način in po zmernih cenah. Nakla-
danje in prevažanje pohištva po železnici in
morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor
tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici
s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše-
konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-
bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in
kamor si bodi.

Štefan Cruciatti

ornamentalni kamnosek

v Trstu, via della Pietà št. 25.

izvršuje iz istrskega mramorja in kraškega
kamnja vsakovrstna od najnavadnejšega do
najlepšega in komplieiranega dela.

Specijaliteta za napisne plošče in nagrobne
spomenike.

Velika zaloga slane ali žaganega marmorja
v različnih merah belega ali barvanega.

Specijaliteta za pohištvo.

Sprejema naročbe za cerkve, altarje, kakor
tudi za podove bodisi bele ali barvane.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih
cenah.

V najem se odda

hiša in kréma z velikim hlevom, ležeča v
Lokvi ob skladvneji cesti, eventualno neko-
liko zemljišča. Več se poizve pri upravi
»Edinosti«.

Prazne vinske posode

iz hrastovega in kostanjevega lesa, ki so bili
raznobarvni v rabi, prodaja po nizkih cenah
tvrdka

Leopold Feiner in brat, Trst,
(Skladišče v svobodni luki 26. I. nadstr.)

Remeljni v velikem izboru, bukove debal
orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogice
za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za
stopnjice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez

v Trstu Via Fonderin št. 10.

Kdor potrebuje žaluzije, tkane le-
sene ali pletene rolete, železne ali lesene
zatvornice za prodajalnice, naj se obrne
naravnost na

Prvo hrvatsko tovarno ža-
luzij roletov, lesenih in že-
eznih zatvornic in
kartonaže

G. Skrbič

Zagreb — Illica 40 — Zagreb.

Ceniki brezplačno in franko. Va-
rujte se potovalnih zastopnikov, ki za-
hitevajo denar v naprej.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospodsk ulica hšt. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega,
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6 % in na vknjižbe po 5 1/2 %.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštuo-bran. račun št. 837.315.